

SUSTAINABLE CLA

DUTCH GOVERNMENT

**A bottom up multi party approach from
insight to implementation**

CONTENT

A. MISSION & APPROACH

B. PHOTO'S WORK & PILOTS

A. Mission & Approach

Most Sustainable CLA of the Netherlands

Behavioural change

Wide Acceptance

Desirable

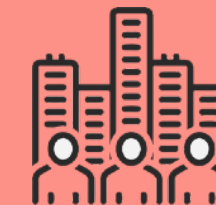
Feasible

Just-do-it

Kickstarter

Responsible

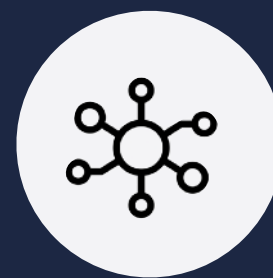
Learning environment

FACTS

€6M

Concrete Agreement
Feb 2023-End of 2024

12 Ministries

>300 Green benefits
Generated by employees

5 pilots

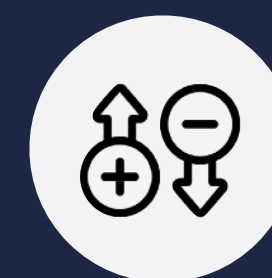
>75 Civil Servants
(In teams)

15000
Insights & Ideas

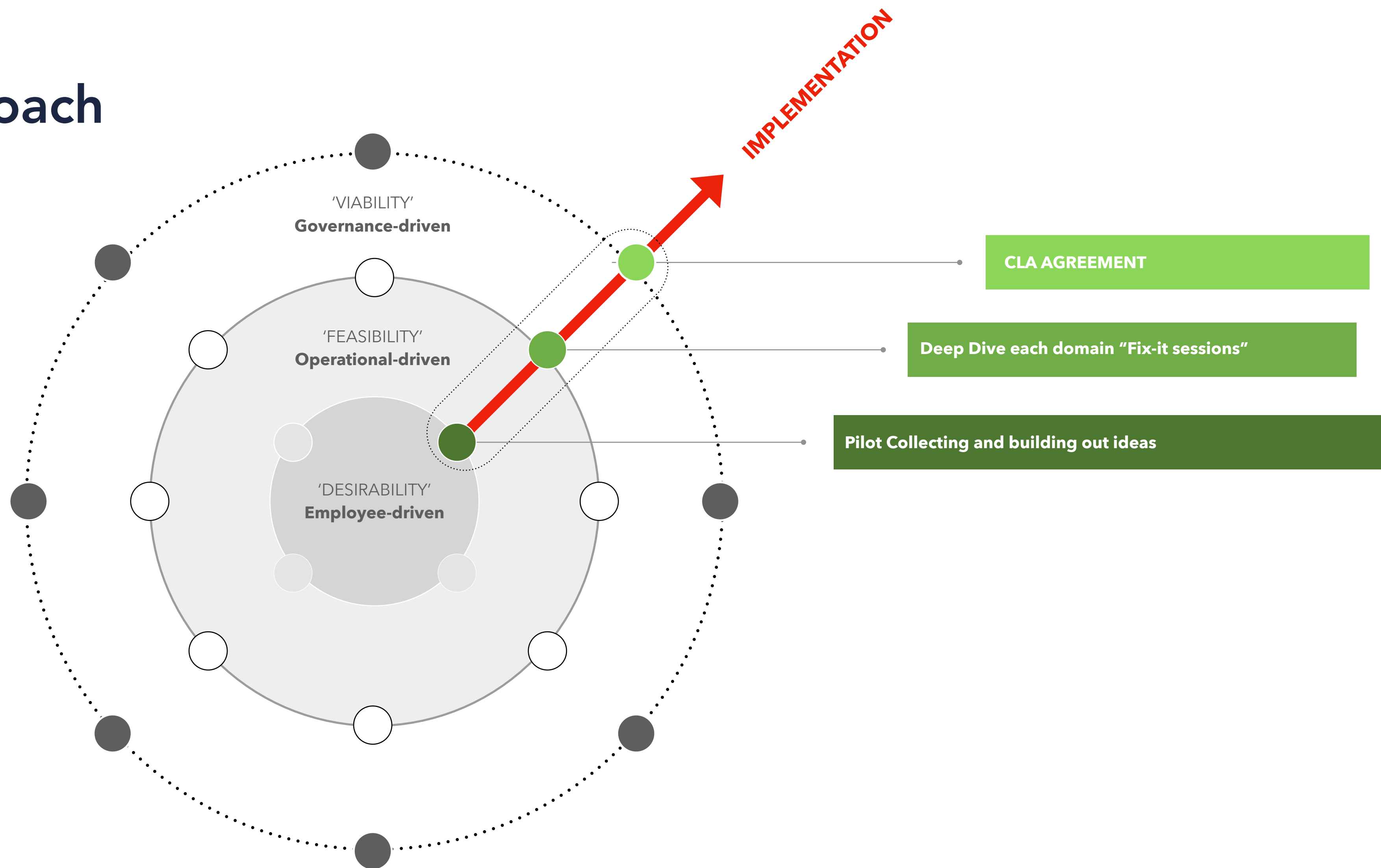
Product-market fit
With operations

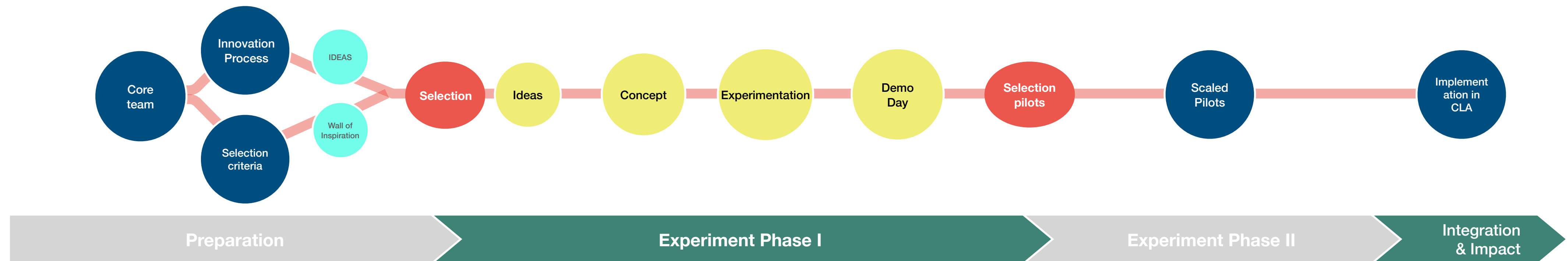
Quantified Impact
Assessment &
Business Case for
implementation

1

Approach

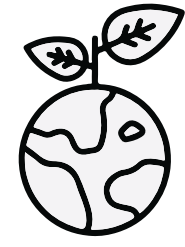
Roadmap

2

Guiding Principles

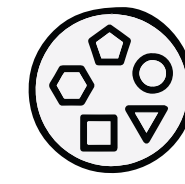
IMPACT

Impact

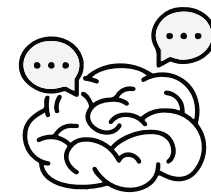

Behavioural Change

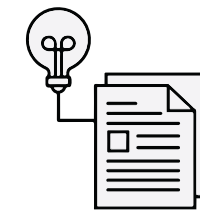

Inclusive

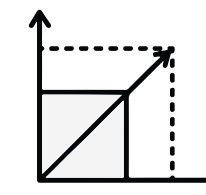
IDEA

Innovativeness

Feasible

Scalable

B. WORK & PILOTS FROM IDEAS TO EXPERIMENTS

IKB

DUURZAME DOELEN

1000X

€

HUB

KWH KORTING

100% ORGANIC

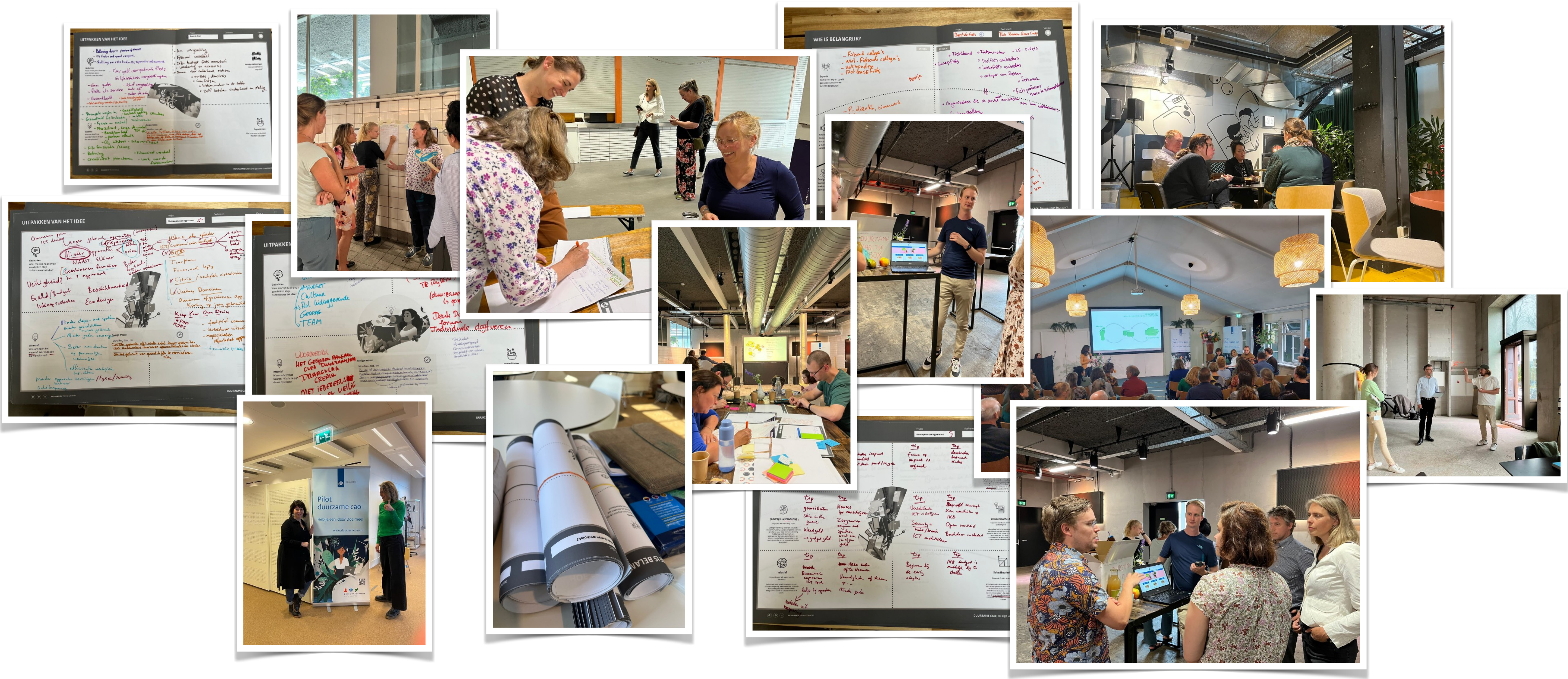
2€

Marktp

Ideas

- 1 Privégebruik van de trein stimuleren**
WerkOV als middel om PrivéOV te promoten
- 2 Verschillende vervoersmiddelen, 1 rei**
Het combineren van verschillende vormen van vervoer
- 3 Deeleconomie voor vervoer**
Stimuleren deelauto's en samen reizen met collega's
- 4 Boost de fiets!**
Verder stimuleren van gebruik van de fiets
- 5 Ontstapelen van apparaten!**
Het gebruik van meerdere telefoons, iPads en compute verminderen
- 6 Data als onbekende vervuiler**
Door slimme ICT naar minder CO₂- inclusief de servers datacentra
- 7 Weg met de betonnen kolos!**
Vergroenen van de werkomgeving
- 8 Bespreek het!**
Duurzaamheid in P-gesprek
- 9 Aantrekkelijk vegetarisch**
Stimuleren van duurzaam consumeren
- 11 Waar is mijn werkplek?**
Efficiënt kantoorgebruik: van pieken naar balans
- 12 Midden in de maatschappij**
Teamuitjes, evenementen en geschenken zijn (sociaal) duurzaam
- 13 Verduurzaming huis**
Gemakkelijke inzet werkgeversbijdrage voor verduurzaming
- 14 Verbreden Individueel Keuze Budget (IKB)**
Gebruik IKB voor duurzame producten en diensten

Unlimited brainstorming

Experimenting with real users

Rijksoverheid

Doe nu mee! De snelste deelnemers krijgen een Dopper, opvouwbare koffiebeker of plant een boom cadeau!

Doe Mee en beslis zo mee aan h

Rijksoverheid

Samen de eWaste-berg verkleinen

Door minder apparaten te gebruiken

Oude apparaten eindigen op de eWaste-berg wanneer deze niet goed gerecycled worden. Het produceren en vervoeren van nieuwe apparaten geeft veel CO₂ uitstoot. In de meeste duurzame CAO van Nederland wil de overheid haar werknemers stimuleren om persoonlijke apparaten te gebruiken.

Welke maaltijdbox heeft jouw voorkeur?

VEGGIE

Lekker gezond
Dinerbox
Vegetarisch

- 3 recepten / week
- Altijd verse en lokale seizoensgroenten
- €39,50 (20% korting met IKB, normaal 49,50) / 4

VEGAN

Lekker gezond
Dinerbox
Veganistisch

- 3 recepten / week
- Altijd verse en lokale seizoensgroenten
- €32,50 (35% korting met IKB, normaal 49,50) / 4

VEGGIE

Lekker gezond
Lunchbox
Vegetarisch

- 3 recepten / week
- Speciaal voor thuiswerken
- Altijd verse en lokale seizoensgroenten
- €29,50 (20% korting met IKB, normaal 36,80) / 4

Digitaal Duurzaamheids Dashboard Juni 2023

Samen gaan we door slimme omgang met ICT naar minder CO₂-uitstoot. Hoe veel heeft jouw team deze maand uitgestoten?

Vergelijking andere Rijksteams

Team	CO ₂ uitstoot (kg CO ₂ per persoon)
Jouw team	37,2*
Gemiddeld	42,5*

*kg CO₂ per persoon

Meest vervuilde datagebruik

Activiteit	Percentage
Buizen en emails	50%
Dubbele opening bestanden	30%
Internetbrowser	20%

Vergelijking met vorig jaar juni

Jaar	kg CO ₂ per persoon
Juni 2022	53 kg CO ₂ per persoon
Juni 2023	42,5 kg CO ₂ per persoon

Compensatie opties:

Kies hoe je als team je verbruik gaat compenseren. Zoals met deze acties, leuke en groene activiteiten. [Meer opties](#)

- Helpen in de Rijksmoestuin
- Bomen planten in het voedselbos
- Duurzame acties voor thuis

-12,4% CO₂ in vergelijking met andere teams

Hulp met verder opschonen computer

Rijksoverheid

Verduurzaming van de privé woning

Duurzaam Thuis wordt nu haalbaar en betaalbaar!

Meedoen kon t/m maandag 25 september 2023

Hele auto vol, 5min was het weg

16:01

Rijksoverheid

Fix je rijk!

Reparatiebudget voor ambtenaren

Meedoen kan t/m 24 september 2023

Je wilt graag iets laten repareren, super! Zo bespaar je niet alleen kosten, je draagt ook nog eens positief bij aan het milieu, want minder kopen is minder milieu-impact.

Rijksoverheid

Geld verdienen door te werken op je eigen laptop?

Dat kan nu!

Doe mee aan de pilot en gebruik een eigen laptop in ruil voor maandelijkse toeslag op je salaris.

Hoe werkt het?

- Je zorgt zelf voor een eigen laptop waarmee je op kantoor en thuis je werk kunt doen
- Je levert je laptop die je in bruikleen gekregen hebt in
- Je ontvangt maandelijks een vergoeding voor het gebruik van eigen middelen

Geïnteresseerd, meer weten of meedoen? Schrijf je dan in via de QR code of ga naar www.byo.laptops.rws.nl

Rijksoverheid

Verzin & Win jouw ideale teamuitje!

PITCH jouw idee op eigen wijze!

WIN jouw zelfbedachte teamuitje!

Als team wil je het beste voor Nederland en haar inwoners. Daar hoort ook een goed leefklimaat voor iedereen bij. En dat kan op vele manieren. Een daarvan is rekening houden met de natuur, die ons milieu als je op teamuitje wilt genieten. Het is jouw idee, inspireer je team! Print de QR code voor de vragenlijst en vul de informatie over deze actie.

samen op weg naar een
duurzamere cao

